

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos petisor egyszeri hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt. minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Péter-sz. 50-ik szám, Kőcsk Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények
valamint a hirdetési díjak is.

A jogi államvizsgálatok újjászervezése.

(Három cikk.)

II.

A törvényjavaslat előadói-tervezete, melynek történetével előbbi cikkemben volt alkalmam foglalkozni, az ezidő szerint fennálló négy, egymástól független elméleti vizsgálatnak — t. i. az államtudományi és a jogtudományi államvizsgálatnak, valamint az államtudományi és a jogtudományi tudori szigorlatnak — helyébe egy egységes elméleti jog- és államtudományi államvizsgálatot állít, a mely kitűnőleg tudományos elméleti jelleggel fog birni. E vizsgálatnál az államot megillető befolyás úgy a tanulmányi rendnek megállapításában, mint az egyes vizsgálatok eredményeinek eldöntésében kellően biztosítva lesz, főképpen azért, hogy az ezek elfogadására jogosított vizsgáló-bizottságok szervezése egészben a minisztérium hatáskörébe fog tartozni. Ily vizsgáló-bizottság a budapesti és kolozsvári magy. kir. tudományegyetemeknek, a kir. jogakadémiáknak és minden megfelelően szervezett jog- és államtudományi karnak székhelyén lesz felállítható. Erre az egységes jogi- és államtudományi államvizsgálatra csak az lesz bocsátható, a ki az összes jog- és államtudományi tantárgyakat a tanulmányi-rend szabályainak megfelelően hallgatván, ez alapon a budapesti, vagy a kolozsvári m. kir. tudományegyetemtől, a kir. jogakadémiáktól, illetve valamely megfelelően szervezett más magyarországi jog- és államtudományi kartól végbizonysítványt nyert. Ez az egységes államvizsgálat két, egymást kiegészítő részből fog állani, és pedig a jogtudományi és az államtudományi vizsgából, mely előbbinek tárgyai lesznek: a) a magyar magánjog, b) a magyar kereskedelmi- és váltójog, c) a magy.

polgári törvénykezés és d) a magyar anyagi és alaki büntetőjog, — s mely utóbbinak tárgyait viszont: a) az alkotmánytan és a magy. közjog, b) a kormányzattan és a magy. közigazgatási jog, c) a pénzügytan s a magy. pénzügyi jog főbb szabályai, s végül d) a közgazdaságtan és a statisztikának főbb elvei fogják képezni. A vizsgáló-bizottság elnökét a vallás- és közoktatásügyi miniszter, az igazságügyminiszterrel egyetértően, három évi időtartamra nevezi ki; az egyes vizsgáló-bizottságok elnökeit és tagjait szintén, de egy-egy évi időtartamra. A tanárok annál a karnál, a melynél mint ilyenek működnek, vizsgáló-bizottsági elnökké ki nem nevezhetők, ellenben közülök azokat, a kik az államvizsgálati tárgyakra előadói, fogja a vallás- és közoktatásügyi miniszter bizottsági tagokul kinevezni. Kivülök — és pedig ott, a hol a vizsgáló-bizottságok túl lesznek terhelve, vagy ezt egyéb fontos ok tenné szükségessé — ily tagokul ki lesznek nevezhetők a vizsgálati tárgyak tanítására képesített egyetemi magántanárok és más oly kiváló egyének is, kik a gyakorlati jogász, vagy közigazgatási pályán működnek. Az elnökön kívül négy tagból álló bizottságnak rendszerint csak egy tagja lehet olyan, ki a tanári testület kötelékébe nem tartozik. Rendkívüli szükség esetében is kettőnek okvetlenül tanárnak kell lennie. A bizottság elnökének joga lesz, ha az ítélekezést enyhének tartaná, a szavazás eredményében meg nem nyugodni, hanem az ügyet esetleg a miniszter elé is terjeszteni.

Ezek a törvényjavaslat előadói-tervezetének legsarkalatosabb rendelkezései, melyek lényegükben a legnagyobb megnyugvással, sőt elismeréssel fogadhatók s a melyek a jelenlegi állapotokkal szemben kétségtelenül jelentékeny haladást fognak igazolni.

Különösen fontosnak tartom azt, hogy az egész tervezet oly annyira hangsúlyozza s egyszerűségi oly élesen kidomborítani igyekezik a szervezendő új államvizsgálatnak tudományos elméleti jellegét. Ez nagy haladás az előző törvényjavaslattal szemben, a mely a vizsgálatnak gyakorlati jellegére hasonlítlanul nagyobb súlyt fektetett, a mi kitetszett főképpen abból, hogy csak kir. ítélőtáblai székhelyeken óhajtott a vizsgáló-bizottságokat szervezni, továbbá, hogy a bizottságok tagjait részint a tanárok, részint a gyakorlati jogász, vagy közigazgatási pályán működő egyének közül mondotta kinevezendőknek, holott utóbbiakat ez az új tervezet ezután csak szükség esetében mondja kinevezhetőnek, s végül, hogy kikötötte, miszerint a négytagú bizottságban *legalább egynek* ily gyakorlati pályán működő egyének kell lennie, holott az új javaslat szerint az öttagú bizottságban ezek sorából rendszerint *legfeljebb egy* lehet s számuk rendkívüli szükség esetében se haladhatja túl a tanárok számát. Ez mindenestre nagy örömmel és elismeréssel üdvözlendő újítás, a melyet különben teljesen indokoltá tesz az a körülmény is, hogy az új államvizsgálatok részben a jelenlegi tudori szigorlatok helyébe lesznek léptetendők, a melyeknek elfogadására — mint tudjuk — tisztán az egyetemek jogosultak.

E lap keretében nem foglalhatván helyet a tervezet részleteinek teljes bemutatása, sőt még főbb rendelkezéseinek szakszerű bírálata sem, csupán annak különös kiemelésére kell itt szorítkoznom, hogy a tervezet kimerítően megállapítja azokat a feltételeket, a melyek — eltekintve a két tudományegyetem jog- és államtudományi karaitól, valamint a kir. jogakadémiáktól — azokra a jog- és államtudományi karokra elő lesznek szabva, a melyek az egy-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

A társadalmi problema és a vallás-bölcséleti felfogás az „Ember tragoediája”-ban.

(Folytatás.)

Hogyan történt e kiegyeztetés?
Anyag létezik s az anyag végessége el nem képzelhető; de szellem is létezik, örökkévaló, mint amaz; a világ — mondották tehát — az anyagnak és szellemnek ellentéte által létrejött relatio. Az indító erő kiindulhat a szellemtől vagy az anyagtól egyaránt, de — mert az anyag tagadása a szellemnek — az anyag egyúttal a gonosznak is elve, s folyton arra tör, hogy a szellemnek a teremtésben az általa — az anyag által való — megvalósulását lerontsa, azaz: «az anyag, mint a sötétség birodalma, természetes ösztönénél fogva örökös ellenkezésben áll a szellemnek, mint a világosság-nak elvével» (Baur: «Az öskeresztység története».*)
Íme, a kristusi, tisztán idealistikus tanok összekapcsolódtak a pogányok realistikus felfogásával s létrehozta egy pogány-keresztényen vallásbölcséleti felfogást, a melyet, az előbbieket monistikus felfogásával szemben, a dualismus elve jellemez.

Személyesítsük ez elveket s előttünk áll Madáchnak s sok más, hozzá hasonló nagy elmének vallásbölcséleti felfogása: a gnosticismus; a Szellem az Úr, a Teremtő, — az Anyag Lucifer, a gonosz. E két hata-

lom áll szemben egymással az «Ember tragoediája» I. színében, s velök találkozunk az alább többször idézett Byron «Kain»-jában.

És ha a dolog így áll, akkor érthető Madách pessimistikus felfogása, valamint a Byroné is, a mint azt ezek után nem lesz nehéz kimutatni.

Az «Ember tragoediája»-nak I. színében az anyagvilág a befejezés ünnepélyes percében áll előttünk. Az Úr angyalaitól környezetben ül trónusán s még egyszer végig néz alkotásán A megmérhetetlen világok ezrei zúgnak el lábai alatt s az angyalok elragadtatással zengetik dicsőségét. Csak Lucifer áll némán, bár megkülönböztetett helyen, az égi karban. Az Urat bántja e némaság. Megszólítja Lucifert:

S te, Lucifer, hallgatsz, önhitte állsz,
Dicséretemre nem találz-e szót,
Vagy nem tetszik tán, a mit alkoték? (76-78.)

Lucifer a maga különállóságának önértékében megvetéssel szól. Nem dicsér, hanem bírál:

S mi tessék rajta? Hogy néhány anyag
Más-más tulajdonokkal felruházva,
Miket előbb, hogysem nyilatkoznak,
Nem is sejtettél bennök, úgy lehet.
Vagy ha-igen, mástni nincs erőd,
Néhány golyóba össze-vissza gyúrva,
Most vonzza, úzi s taszítja egymást,
Néhány féregben öntudatra kél,
Míg minden megtelt, milder kihült
És megmaradt a semleges sajak... (79-88.)

* A Gyulai-féle összes kiadást idézem. II. k. 1880.

Íme, a gnostikusok anyaga, a maga megmásíthatatlan törvényeivel.

Lucifer végtelenségének és önértékének tudatában mint az Úrhoz hasonló egyetlen hatalom szól.

Az Úr szavaira, hogy csak hódolat illeti meg s nem bírál, Lucifer önértékkel vág vissza:

Nem adhatok mást, csak mi lényegem.

Az angyalokra mutatva:

Dicsér eléggé e hitvány sereg,
S illik is, hogy ők dicsérjenek.
Te születt ők, mint árnyát a fény,
De mindörökké fogva élek én. (109-113.)

Az Úr: Hah szemtelen! nem születt-e az anyag,
Hol volt köröd, hol volt erőd előbb? (114-115.)

Madách itt teljesen kifejti dualistikus felfogását s ezzel el is tér a keresztényen theologusok magyarázatától, a kik Lucifert úgy fogják fel, mint egykor az égi-kar főangyalát, a kit pártütése száműzött onnan a sötétségbe.

Erre a felfogásra vall Lucifer válasza is:

Ezt tőled én is szintűgy kérdehetem. (116.)

Az Úr utal arra, hogy a teremtést örök időktől fogva tervezi s a teremtés gondolata benne élt, tehát utal a szellem örökkévalóságára.

Lucifer: S nem érzéd-e eszméid közt az irt,
Mely minden létnek gátjaul vala
S teremtni kényserültél általa?
Lucifer volt e gátnak a neve,
Ki a tagadás ősi szelleme. (119-123.)

séges államvizsgálatra való bocsátás alapjául szolgáló végbizonyítványok kiadására jogosítva lesznek s a melyeknél ily államvizsgálati bizottság szervezhető. Ily *megfelelően szervezettnek* csupán azokat a jog- és államtudományi karokat fogják tekinteni, a melyek igazolni fogják, hogy 1. a tanszékek megfelelnek a kir. jogakadémiákon szervezett tanszékeknek; 2. a kir. jogakadémiákra nézve érvényes tanulmányi-rend szabályait teljességgel követik; 3. az összes kötelező tárgyakat oly egyetemi magántanárok tanítják, a kik e képesítésüket hazai két egyetemünk valamelyikén megszerezték, és 4. a tanárok javadalmazása és az intézet egyéb szükségleteinek fedezése állandóan biztosítva van. Az egyetemi magántanári képesítést átmenetileg nem fogják megkivánni azoktól a jogtanároktól, a kik a törvény életbelépésekor már legalább tíz éven át megszakítás nélkül alkalmazásban vannak; a törvény életbelépésétől számított öt év alatt pedig a miniszter meg fogja engedhetni azt, hogy tanároknak, ideiglenes minőségben, olyan jogi és államtudományi tudorok is legyenek alkalmazhatók, a kik egyetemi magántanári képesítéssel nem bírnak ugyan, de annak — záros határidő alatt leendő — megszerzésére őket a tanintézet fenntartó hatósága kötelezi.

Teljesen elég e — csak vázlatosan említett — tervezeti részleteket futólag áttekinteni, hogy azokból azt a meggyőződést merítsük, hogy az új törvény által célozott nagy újjászervezés felette mélyen belényúlik jogi oktatásügyünk s ezáltal — mondhatni — nemzeti jogéletünk minden kérdésébe. Befolyásolni fogja az első sorban a jogtanítással foglalkozó tanintézetek egész szervezetét s főképpen meg fogja nyitni majd az eddigi kedvezőtlen viszonyok dacára is oly áldásosan működő jogakadémiák teljes felvirágzásának és kiépítésének az útjait; bele fog nyúlni az egész jogi tanulmányi rendbe, mert a tantárgyak beosztása s némelyiknek előadási órái és terjedelme tekintetében mellőzhetetlen újítást fog eredményezni; érinteni fogja a jogi alapvizsgálatok szervezetét, mert a jelenlegi alapvizsgálatok tárgyai közül némelyeket az államvizsgálat keretébe illeszt bele, míg viszont a jelenlegi államvizsgálat tárgyai közül egyet az alapvizsgálati tárgyak sorába helyez át s egy másikat, mely eddig csak a tudori szigorlatnak volt tárgya, szintén alapvizsgálati tárgygyá minősít; az új államvizsgálaton meg kívánandó magasabb színvonalnak biztosítására fokozottabb ellenőrzés alá fogja állítani a jogtanuló ifjúságot, a mennyiben súlyt fog fektetni

a hallgatóknak a kolloquiumokban és gyakorlatokban való köteles részvételére; átalakítólag fog hatni a tudori szigorlatok jelen szervezetére, mert azokat újból eredeti rendeltetésüknek fogja átadni; végül magával fogja hozni a jogszolgáltatás nagyfontosságú szerveiként működők minősítésének módosítását, a jelenlegi gyakorlati bírói vizsgálatnak s az ügyvédi vizsgálatnak is egységesítését és egy új «egységes gyakorlati igazságügyi vizsga» alakjában leendő szervezését, a melyre nézve az igazságügyminisztérium a szükséges lépéseket már szintén megtette.

Ma talán még, igazán, eléggé méltányolni sem tudjuk azt a jelentékeny hatást, azt a nagy horderőt, a melyet ez a tervezett újjászervezés gyakorolni fog. Különösen a jogtanítás kérdéseiben kevésbé járatos nagy közönség talán még csak sejtelmével sem bír annak, hogy milyen igazán mélyreható, s sajátos hazai viszonyainkat tekintve: milyen, az egész nemzetéletet legközelebről érdeklő és érintő, jelentős tervvel állunk itt szemközt! A ki ezt szerencsés kezekkel keresztülviszi, a ki — mint tervezve is van — a fennálló jogoknak legkisebb sérelme nélkül csinálja meg majd ezt a nagy újítást s elérhetővé teszi mindazt a sok és felette jelentékeny előnyt, a mely ezzel az újítással, legjobb hitünk és reményünk szerint, sőt legjobb tudásunkon alapuló biztos számításunk szerint is, kapcsolatos lesz: arról méltán el fogjuk mondhatni majd azt, a mit Firenze egyik nagyszerű, az egész nemzet szemében olyannyira becses és nagyjelentőségű templomának felirata hirdet annak a templomnak genialis építőjéről, hogy t. i.: — ennél az épületnél fenségesebb és maradandóbb emléket nem állíthatott volna magának soha senki sem!

Dr. Horváth Ödön.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Meghívó. Az Eperjesi Széchenyi-kör *bárfavidéki kör-alkalmaztmánya* Bártán f. é. február hó 16-ikán d. u. 3 órakor az állami elemi iskola tanácstermében évi rendes közgyűlést tart, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívjuk. A közgyűlést megelőzőleg, vagyis 2^{1/2} órakor fenti helyen a választmány ül össze. A közgyűlés tárgyai: 1. Pénztári beszámolás. 2. A tisztikar leköszönése. 3. A tisztikar választása. 4. Népkönyvtár szervezése és annak mikénti elhelyezése. 5. Indítványok. Bártán, 1902. évi február 12-ikén. *Tóth István* elnök, *Taly István* titkár.

Zeneeste. Szépen sikerült háziestét rendezett a zene- és képzőművészeti szakválasztmány febr. 13-ikán. A műsor kezdő- és végső pontját a katonazenekarnak nagyszerű játéka képezte ezúttal is, első pontul Kéler B.: «Rákóczi-nyitány»-át, utolsóul pedig Moszkowski:

«Spanyol tánczai»-t adván elő A mint mindenkor, úgy ezúttal is magas művelzetet nyújtó játékot a közönség lelkes figyelme és zajos tapsai kísérték. — A műsoron jelezve volt vendégnek akadályoztatása folytán *Russ Zoltán* szavalt, és pedig «A bouchonti özvegy» (Sarlota, Miksa császár özvegye) című, sikerült saját költeményét adván elő, kiváló gyakorlottságra valló ügyességgel és nagy hatással. — Majd *Jakobi Domokos Klára* énekelt *Hirschmann Ferencz* ismert jeles zongorakísérete mellett. A kedves megjelenésű kis énekesnőt — kit jeles szavaltáról már előnyösen ismertünk — ezúttal hallottuk énekelni először s behelgő kedves hangját örömmel és szívesen élveztük, mikor *Mozartnak* és *Wusching K.-nak* egy-egy dalát mutatta be. A zajos tapsokra énekét több sikerült magyar népdal előadásával is meg kellett toldania. — Kiváló és igazán fényes sikerű pontja volt az est műsorának az a két-zongorás darab, a melyet *Klein Vilma* és *Krausz Soma* adtak elő s a mely a legnagyobb mértékben lekötötte a közönség figyelmét és kiérdemelte tetszését. Liszt: «Magyar ábránd»-ja kiváló zenei tudást követelő, hatalmas alkotás, a mely csak akkor ragadja meg lelkünket, ha a nagy alkotáshoz méltó előadásban kerül elénk. *Klein Vilma*, zeneestéinknek ez az ismert, kedvelt alakja, teljes mértékben képes e nagyszabású darab bemutatására. Előadásában a báj és könnyedség — a kellő határozottsággal, a technikai tökéletességgel — az igazi szakerő pedáns pontosságával, a billentyűket teljesen uralni tudó energia — az előadásnak minden hatás-vadásztól feltétlenül ment nemes egyszerűségével és keresetlenségével ölelkezik. Nem csoda, ha ezek a kiváló tulajdonságok játékát magas szellemi élvezetet nyújtóvá teszik. Méltó társa volt a nagyszabású darab előadásában *Krausz Soma* is, a kinek kiváló zenei tudását és szakkészültségét mindenkor oly szívesen élveztük Körünk estéin. A zajos és igazán «szünni nem akaró» tapsokra *Klein Vilma* még gyönyörű magyar népdalokat játszott, melyekkel nagy mértékben fokozta a közönségünknek nyújtott élvezetet, melynek vajha minél gyakrabban lehetnénk részesei. A közönség a szépen sikerült estéről — melyet ezúttal, tekintettel a megelőző napi hamvazó-szardára, kivételesen csütörtökön tartottak meg — teljesen megelégedve távozott.

A magyar-irodalmi szakválasztmány február hó 14-ikén tartotta alakuló-közgyűlését *Csengey Gusztáv* elnöke alatt. A szakválasztmány az igazgatóválasztmányba *Sziklai Henrik* vál. tagot küldte ki. Ezután a szakválasztmány a Tompa költészetének méltatására szóló pályázat feltételeit állapította meg.

A színészeti szakválasztmány február hó 14-ikén tartotta alakuló-közgyűlését *Saly Győző* elnöke alatt. A szakválasztmány az igazgatóválasztmányba *Flórián Károly* dr.-t küldte ki. Ezután megbízta az elnököt, hogy egy műkedvelői előadást rendezzen.

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány február 14-ikén tartotta alakuló-gyűlését dr. *Dobay József* elnöke alatt. Igazgatóválasztmányi képviselőül *Kiss Sándor* küldetett ki s a tartandó zeneesték műsorai megállapítottak.

Ime, a mily örökkévaló az *Eszme*, épp oly örökkévaló az *Eszme* tagadása: az *Anyag*. Sőt, a mint *Lucifer* kifejti, az *Úr* vesztett is ereje végtelenségéből a teremtés által s e vesztéséget ő, *Lucifer*, nyerte meg:

Te anyagot szültél, én tért nyerék,
Az élet mellett ott van a halál,
A boldogságnál a lehangolás,
A fénynél árnyék, kétség és remény,
Ott állok, látod, hol te mindenütt,
S ki így ösmérlek, még hódoljak-e? (127-132.)

A mi, a gnostikusok nyelvére fordítva, azt teszi, hogy a szellem azon törekvésében, hogy önmagából kilépve, magát tárgyasítani igyekszik, már adva van az anyag elve.

Byron, kinek «Kain»-ja hathatott *Madách* e felfogására, a gnostikus felfogást még merevebben valija. — Mi vagy te? — kérdi *Kain* az előtte megjelenő *Lucifer*től.

Halhatatlan lelkek vagyunk* feleli *Lucifer*.

— S hol éltek? — kérdi *Háda*, *Kain* felesége.

Lucifer: A térben mindenütt, hol istened
Vagy istened lakoznak, ott vagyok.
Mindenben osztozom; élet, halál,
Idő, öröklét, ég és föld, s a mi
Sem ég, se föld, de gyűlhelye azoknak,
Kik éltek s élni fognak földön, égben:
Mind birodalmam. Osztom az övét
S van egy országom, melyben semmi része. (25. old.)

* Byron: «Kain». Ford. Miksa Lajos. Magyar könyvtár. Megj. 1821-ben.

Utalás a tiszta anyagra, szemben a tiszta szellemivel. Sőt *Byron* egy helyen egyenesen a dualismus elvére is céloz. A mikor *Kain* *Lucifer* birodalmát kívánna látni, *Lucifer* így szól:

— — — — Elméd csak bajosan
Képes a keveset
Nyugodtan, tisztán áttekinteni
S te még a nagy, *kettős titokra* vágyol?
A *kettős* elvre? (48. old.)

Az *Úr* *Lucifer* szavaira emlékezteti *Lucifer*t, hogy *negsemmisíthetné*. *Lucifer* maga is többször valija magát legyőzöttnek (I. sz. 124., *Byron*nál 48.), vagyis — a mint a gnostikusok kifejezik — a szellem mindig visszatérhet a tiszta szellemiség állapotába, de ezzel elvesztené tényleges létezését; ezért osztozik az *Úr* a teremtésben *Lucifer*rel s van benne számításában a *rossz*, a mely szakadatlan küzdelemben áll a jóval. A felfogás e dualismusa szerint tehát a *rossz* lényeges része az életnek s mert a jó sikerét folyton fenyegeti, sőt győzelmét folyton meg is akasztja, természetes, hogy pessimistikus színt kell kapnia az egész műnek

Lucifer különállóságát *Byron* még teljesebben kifejti:

Kain: — — — — neked magadnak is
Urad van
Lucifer: Nincs. Az égre, mely övé,
S a mélyre s a világok és az élet
Mérhetetlenségére, mit megosztunk,
Nincsen. Győzött, igaz, de nem uram.
Hódol minden neki, de én soha. (48. old.)

Kain azon kérdésére, hogy legalább hasonló-e az *Úrhoz*, így felel:

... Közös nincs bennünk semmi sem.
Ne is legyen... Külön lakom s hatalmas
Vagyok. (47. old.)
Osztom az övét
S van egy országom, melyben semmi része. (25. old.)

Utalás a tiszta anyagra s a teremtésben való részvételére, a mi, mint szellem és anyag összetétele, közös, a mely mellett azonban létezik az *Úr* külön birodalma: a tiszta szellem, s a *Luciferé*: a tiszta anyag.

Az, hogy e felfogás egyúttal bölcséleti is, érthetővé teszi, hogy a legtöbb ezen eszmekörben mozgó költő erre az alapra helyezkedik, mert ez a felfogás, mint bölcséleti felfogás, nem utal kizárólag a hitre, hanem érthető magyarázatát is adja a világrendszer erkölcsi tüneményeinek.

Abból pedig, hogy a teremtésben az *alkotó* elv megtárgyasulása magával vonta a *romboló*nak tárgyasulását is, nyilván következik *Madách* felfogásának már az I-ső színben látható pessimistikus színezete; a felfogásnak pedig, miután az ember küzdelmeiben is ugyanazok az elvek állanak egymással szemben, a melyek létrehozták a világot, uralkodnia kell a mű tulajdonképeni cselekményében is. E cselekmény hosszú képsorozatban állítja elénk az ember küzdelmét sorsa megjavításáért; látjuk az embert nemes eszményekért küzdeni, de e nemes ideák dacára szakadatlanul bukni; az eszmé-

Pályázat.

A Széchenyi-kör a folyó évre a következő pályázatot hirdeti ki:

Tompa költészetének méltatása Jutalma 100 kor Feltételei:

1. A pályaművek a Kör Tompa-ünnepélyén való felolvasásra kell alkalmasnak lennie.
2. A pályázaton résztvehetnek a Kör tagjai.
3. Pályadíjjal csak alak és tartalom tekintetében irodalmi színvonalon álló mű tüntethető ki.
4. A pályázat titkos; a pályaművek idegen kézzel leírva, lapszámozva, a pályázó nevét rejtő jelíggel levélkével látandók el.
5. A pályaművek a Kör titkárához 1902. szept. 15-ikéig nyújtandók be.
6. A mely pályamű a feltételeknek nem felel meg, a pályázaton részt nem vehet.
7. A pályanyertes vagy megdicséret mű a Széchenyi-kör tulajdona.

Eperjesen, 1902. február hó 14-ikén.

A magy.-irod. szakválasztmány

A magyar-irodalmi szakválasztmány 1902. évi február hó 19-iki háziestjének műsora:

1. Dr. Vietorisz József egy műfordítása. Bemutatja dr. Horváth Ödön úr.
2. A Buddha vallása. Írta és felolvassa a Kör vendége: Fónás János úr.

Kezdeté esti 6 órakor.

Az ezután következő háziesték sorrendje:

1902. február hó	24-ikén:	A katonai zenekar filharmonikus hangversenye.
"	26-ikén:	Zeneeste.
" márczius	5-ikén:	Felolvasás.
"	12-ikén:	Zeneeste.
"	19-ikén:	Felolvasás.
"	25-ikén:	A katonai zenekar filharmonikus hangversenye.
" április	26-ikén:	A katonai zenekar filharmonikus hangversenye.

H I R E K.

Közgyűlési naptár.

Nagy-Sárosi Múmalom rendes évi közgyűlése február hó 19-ikén d. u. 3 órakor Eperjes város tanácstermében.
Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli r.-t. közgyűlése febr. 20-ikén d. u. 3 órakor Eperjes város tanácstermében.
Eperjesi Bankegylet közgyűlése február hó 26-ikén d. u. 3 órakor Eperjes város tanácstermében.
A Czeméthei fürdő részvénytársaság közgyűlése márcz. 2-ikén délután 11 órakor Eperjes város tanácstermében.
Kis-Szebeni Takarékpénztár közgyűlése márczius 2-ikén d. u. 2 órakor Kis-Szeben város tanácstermében.
Eperjesi Takarékpénztár közgyűlése márczius hó 5-ikén d. u. 3 órakor Eperjes város tanácstermében.
Bártfai Hitelbank közgyűlése márczius hó 6-ikén Bártfán az intézet üzlethelyiségében.

* **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Láng Mihályt*, körünkben nemrég eltávozott s jelenleg lévai állami elemi tanítóképző-intézeti igazgatót, eddigi minőségében s jelenlegi állásában való meghagyás mellett, a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába kinevezte. A kiválóan szakavatott tanfőúrnak kinevezésében az ő szervező képessége fáradhatlan buzgalma nyert elismerést.

* **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Roskoványi Zsófiát* okleveles óvónőt a berzevici áll. kisdudóvához rendes óvónővé kinevezte.

nyeknek e folytonos bukása már maga pessimistikus színnel vonja be a költő felfogását, de még inkább azzá teszi Madáchnak az a különös — de az előtte fekvő czélok természetéből önként fakadó — eljárása, hogy az embert lelkesítő nemes eszményeket soha sem abban a phrasissokban mutatja be, a melyben ez eszmények kifejlődve, ha örökké nem is, de legalább egy időre boldogítják az embert, hanem akkor, a mikor ez eszmények már elkoptak, a beléjük vetett hit szétfoszott s az ember új eszményért néz körül. Ennek lélektani oka van: az ember mindig túlló a czélon, a mikor nem éri be a relativ boldogulással, a mely biztosítja a boldogságot legalább a kevesek számára, hanem az abszolút jóra törekszik, a mely képes volna az egyetemes emberiség boldogulását okozni; a felmerülő új *illúsió* mindig a keresett megoldás *látszatával* bír (Pharao, Keppler álma, a Tower jelenete, a phalanster) s az embert folyton kísérő s kísértő e látszat s a nyomában fakadó *kiábrándulás* okozza, hogy az *«Ember tragédiája»* az *illúsiókból való kiábrándulás költészeté*. — tehát társadalomtudományi vonatkozásaiban a *társadalmi pessimismus elmélete*.

Lássuk, ez elméletet hogyan igazolja a mű drámai része, a mely magába öleli az ember küzdelmét a kultúra első csíráitól egészen a kultúra és az emberiség sírba roskadásáig.

(Folyt. köv.)

* **Ügyészségi megbízott.** A m. kir. igazságügy-miniszter dr. *Piller Dezső* lémesi járási szolgabíróat az eperjesi kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul nevezte ki.

* **Házasság.** *Jancsó István* lubói főszolgabíró f. hó 11-ikén d. e. 11 órakor tartotta esküvőjét *Gundelfinger Gizellával* az eperjesi r. kath. plébánia-templomban.

* **Hymen.** Február hó 5-ikén vezette oltárhoz *Mayernik Károly* Kassán néhai Fabriczy János eperjesi ág ev. kollégiumi tanár leányát, *Lenkét*. Az egyházi szertartást az ág. evang. templomban Csiskó János lelkész végezte.

* **Nemeslelkű adomány.** *Dessewffy Marianna* grófnő, a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet nagyerdemű s nemesszívű védnöke, az említett egyesület javára ez évben is elküldte szokásos évi 200 koronából álló adományát. A nagy áldozatkészség mindennél jobban dicséri önmagát.

* **Üdvözlés.** Az alsótarczai járás körjegyzői kara *Szakmáry Géza* főszolgabíró elnöklete alatt folyó hó 12-ikén a sárosbogyányi körjegyzőnél, szokásos évi értekezletét tartotta, a melynek befejeztével közlekedéssel a következő sürgőnyt menesztette *Szinyei Merse István* volt főispánhoz: *«Alsótarczai járás körjegyzői kara mai nap megtartott értekezletéből a legszívveljesebben üdvözli elfelejtethetlen volt főispánját»*.

* **Színház.** *Kremer Sándor* színtársulata február hó 16-ikán fejezi be működését Marosvásárhelyen s az első előadást Eperjesen *«Serdán»*, febr. 19-ikén tartják. Színrekerül bemutatónál *«A páholy»*, a Vígszínház ez idényi bohózata; 20-ikán *«A svinákok»*, nagy operett-ujdonság; pénteken *«A kis szökevény»*, kedvelt operette; szombaton *«A viceadmirális»*, operett.

* **Egy fegyelmi-ügy.** Több kassai lap legutóbb kimerítően foglalkozik a Podhorányi Bálint, Eperjes sz. kir. város polgármestere ellen elrendelt fegyelmi-vizsgálat ügyével s részletesen ismerteti azt a terjedelmes felelőbevitelt, melyet Podhorányi Bálint a fegyelmi eljárást elrendelő főispáni határozat ellen benyújtott. Nem terjeszkednénk ki erre az ügyre egyáltalán, s érdemleg most sem akarunk foglalkozni vele; de egyik kassai lap társunk cikkében jónak látta megjegyezni, hogy, bár az eperjesi helyi sajtó annak idején szintén megemlékezett a fegyelmi eljárás elrendeléséről, azonban a felelőbevitel ismertetését nem tartotta szükségesnek s ekként az illető kassai lap pótolja ezt a mulasztást. Hát igenis megkapta az *Eperjesi Lapok* szerkesztője is a polgármester terjedelmes felelőbevitelének egy sokszorosított példányát, de akkor is, most is az a véleményünk, hogy a felelőbevitel tartalmának előzetes ismertetése nemcsak, hogy nem képezheti a sajtó feladatát, de sőt véleményünk szerint ez nem is állhat az illetők érdekében, mert teves látszatokat kelt, már pedig tudtunkkal az elrendelt fegyelmi-vizsgálatokat nem megakadályozni, hanem éppen ellenkezőleg, akadálygördítés nélkül letárgyalatni kell, hiszen a fegyelmi vizsgálat elrendelése egyáltalán nem kompromittáló, sőt az esetben, ha alaptalan, éppen javára válik az érdekeltnek. Ilyen szempontok által vezéreltetve, megemlékeztünk a tegyelmi eljárás elrendelésének, valamint a felelőbevitel beadásának *puszta tényéről*, de sem egyiknek, sem másiknak részleteivel nem foglalkozhattunk. Annak idején, ha majd végeldöntést nyerend, igenis ismertetni fogjuk ezt az ügyet, de elebe vágni a törvényszerű eljárásnak semmi jogunk sem lehet.

* **A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet** által rendezett jelmezes- és álarczos táncmulatság, mely a városi Vigadó nagytermében február 11-ikén, farsang utolsó napján lett megtartva, úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben pompásan sikerült. Szinte hagyományossá vált már a mi nemesen gondolkodni tudó közönségünkben, hogy a jótékonyaság terén annyi küzdelmes, de önmagában megjutalmazó munkát végző egyesületnek minden vállalkozását készséggel s-iet támogatni s ez által mindig sikerre vinni. Nincsen még egy olyan farsangi mulatsága Eperjesnek, a mely városunk egész művelt társadalmát olyan szép számban képviselné, mint a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet által évenként rendezni szokott utolsófarsangi táncmulatság. Bizonyosága ez annak, hogy a mindnyájunknak egyformán közös kincsét képező «emberszeretet» a legalkalmasabb, legbiztosabb kapocs összefűzni mindazokat, a kiket másodlagos érdekek sajnos, oly sokszor széjjel választanak. Íme, ez alkalommal is megmutatta ez a közös kincsünk az ő igazi erejét Feszélyeztetlenül, hangos jókedvben, kölcsönösen örülve egymás örömeinek, együtt volt városunk megannyi foglalkozású, gondolkozású művelt társadalmá, s nem hiszszük, hogy akadott volna bárki is, a ki ezen a káprázatosan szép mulatságon jól ne érezte volna magát A tevékeny, leleményes rendezőség el is követett mindent, hogy kellemes emlékeket vigyen ki-ki magával. Szorgoskodó

nemeslelkű hölgyek rendezték be a szükséges dolgokkal a Vigadó nagytermét, csakhogy minél kevesebb kiadás s a támasz nélküli árvek neveltetésére minél nagyobb tisztajövedelem legyen. Az egyesületi tagok adakozásából sütemények, tea, sódar, frissítő italok stb. szolgáltatott ki, s a mi ezenfelül a pajzánul csapongó jókedvnek legfőbb eszköze volt: álarczok, jelmezek tarka változatosságban tüntek elő a kilencz órakor megindult konfetticsatában. Lenn kaleidoszkopszerűen minden pillanatban változó képet tárt elő a hullámzó vendégsereg, fenn a karzatokat pedig zsúfolásig megtöltötték a mulatságban csak távolabbról gyönyörködni óhajtó hölgyek. A konfetti-fergeteg elvonulással kezdetét vette a táncz, mely a fényárban úszó nagytermet egészen lefoglalta. A négyeseket három kolonban, mintegy nyolczvan pár tánczolta, rendkívül ügyes, ötletes rendezők vezetése alatt, a kiknek élén *Szemere Marton*, az egyesület részéről felkért főrendező buzgólkodott. Nem hagyhatjuk megemlékezés nélkül azt a valóban figyelmes, tapintatos, a jótékony célt melegen pártoló magatartást, melylyel az eperjesi helyőrség nagyrabecsült tisztikara — családtagjaikkal együtt nagyszámban megjelenven — a mulatság sikeréhez hozzájárulni szives volt. Nem csoda, hogy ezekután a szép társaság reggelig együtt maradt s a tánczot az éjfélt után másfél óráig tartó szünóra szakította csak félbe. Még a szünóra is szokatlan víg hangulatban, mindnyájunknak kedves és kellemes szórakozásban telt, el s zeneszó, gyönyörű ének stb. stb. tűszerezte. Az anyagi sikerrel lapunk más helyén számolunk be. Itt még csak azt jegyezzük fel, hogy a cs és kir. 67-ik számú gyalogezred kintűnő zenekara, valamint Alexinek fáradhatlan hegedűje s Berger vendéglősnek kifogástalan, gondos kiszolgálata egészítették ki az estnek minden tekintetben szép sikerét.

* **Erdőhivatalok értekezlete.** A soóvári m. kir. erdőhivatal, összes tisztviselőink jelenlétében, folyó hó 8-ikán tartotta meg szokásos értekezletét, a melyen *Károly István* m. kir. erdőmester, hivatalfőnök általánosságban ismert szakavatott vezetése alatt az erdőgazdaságot közlelebről érdeklő ügyeket vitatták meg. Az értekezlet alkalmából, ugyancsak folyó hó 8-ikán Soóvár intelligens társasköre tombolával egybekötött házi-tánczestélyt rendezett, a mely minden tekintetben fényesen sikerültnek mondható s a melyen a magyar vendégszeretetről híres társaskör messze vidék díszes közönségét üdvözölhette vendégül. A reggelig tartó kedélyes mulatságon a négyeseket 40 pár tánczolta, a hazafias eszméket terjesztő társaskör tiszta jövedelme pedig a 200 koronát meghaladta.

* **Kamarazene-hangverseny** volt február 11-ikén Kassán számos kiváló kassai művész közreműködésével. A hangversenyben *Krauss Soma*, az eperjesi konzervatórium vezetője is résztvett s igen elismerően írnak közreműködéséről a kassai lapok. A legnagyobb sikert Beethoven szonátájának előadásával érte el. «Örvendünk, hogy a szomszéd város e kiváló zenei talentumával megismerkedhettünk» — így fejezi be cikkét a hangversenyéről referáló Felsőmagyarország.

* **Fajbaromfiak kicserélése.** A földművelésügyi minisztérium a folyó évben is nagyobb mennyiségű baromfiakat bocsátott a vm. gazdasági egyesület rendelkezésre kicserélés céljából. Ezidő szerint 4 drb. bronz-pulyka, 6 drb. emdeni gunár, 39 langshan-kakas és tyúk, és 36 drb. plymouth-kakas és tyúk érkezett meg. Ezeket egy közönséges, megfelelő fajú és közönséges fajtájú egyeddel kicserélik; költségek megtérítésére azonban egy gunár után 1 kor. 20 fill., egy pulyka után 1 kor., egy tyúk vagy kakas után 50 fillér fizetendő. A baromfiak Eperjesen a sebesi úton, a «Banjaluka» nevű telepen cserélhetők ki, míg a készlet tart; miért is felhívjuk az érdeklődőket, hogy szükségletüket mielőbb kielégítsék.

* **Az állami tanítónképző-intézet igazgatótanácsa** február 11-ikén tartotta ülését *Matavovszky Béla* kir. tanfelügyelő elnöklete alatt. Az ülés főtárgyát a jövő tanévi felvételekre vonatkozó általános tervezetnek megállapítása képezte. Beható tárgyalás és megfontolás után — tekintettel nemcsak az intézetnek túlnépességére, hanem a tanítónői pályán is észlelhető túlermelésre — az igazgatótanács azt javasolja a minisztériumnak, hogy a jövő évre az első évi tanfolyamra 30 növendéket vegyenek fel, kik között 15 benlakó s 15 bejáró legyen. Ez esetben az intézeti összes benlakók száma 122 lenne. Még ezután is kívánatosnak jelezte a gyűlés a számnak évenként fokozatosan leendő csökkentését, eladdig, a míg tanfolyamonként lefeljebb harmincz növendéke volna az intézetnek. — *Dúzs Mária* igazgató részletes jelentést tett azután az intézetben sajnálatosan felmerült tifusz-járvány felől, valamint az ezzel kapcsolatos összes intézkedések felől, — nemkülönben tárgyalás alá kerültek azok a leiratok, a

melyek ebben az ügyben a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztériumtól érkeztek és azok a rendelkezések, a melyeket ugyancsak ebben a tárgyban a kir. tanfelügyelő eszközölt. A gyűlés a legteljesebb megnyugvással vett tudomást arról, hogy a minisztérium az alapos vizsgálat után oly erélyesen és határozottan konstatálni sziveskedett azt, hogy a járvány kitörése és elhárítása tekintetében az intézet igazgatóságát a mulasztásnak még csak gyanúja sem terheli s nagy sajnálkozással vevén tudomásul a felmerült esetet s helyesléssel vevén egyszersmind tudomásul az ennek alkalmából tett összes intézkedéseket, úgy *Dúsz Mária* intézeti igazgatónak, mint *Mataovszky Béla* kir. tanfelügyelőnek, az e szomorú alkalomból tett összes intézkedéseikért, lankadatlan buzgalmukért és gondosságukért, benső elismerést és hálás köszönetet szavazott. — Tárgyaltak ezután és megállapították az intézet új fegyelmi- és házi-szabályzatát s azt a minisztériumhoz felterjeszteni határozták. — Ezután dr. *Horváth Ödön* kir. tanácsos, mint az igazgatótanács által megválasztott intézeti gondnok, tett jelentést az igazgatói számadások megvizsgálásáról s azok példás rendben találásáról. — Végül néhány, segélyezés iránti kérvény került tárgyalásra.

* **Előzetes szini-jelentés.** *Fehér Karoly* színtársulata közelebb fogja megkezdeni működését *Bártfán*. Az előzetes színházi jelentést a komoly törekvésű szinigazgató már közzétette. Úgy látszik, hogy Eperjesen erre sincsen szüksége a szinigazgatónak, mert jóllehet pár nap múlva már meg akarja kezdeni az előadásokat, azonban mindeddig nincs értesítve a közönség előzetes szini-jelentésben arról, hogy mennyiben javította meg szinigazgatónk társulatát s mit várhatunk tőle. Lapunk szívesen hajlandó ugyan ezt a hiányt pótolni, a mint azt egyik utóbbi számunkban már meg is tettük, úgyde a nagyközönség méltán elvárhatná s ez első sorban a szinigazgatónak áll érdekében, hogy részletes jelentés közrebocsátása előzze meg a társulat itteni működését.

* **A bártfai Vöröskereszt-főkegylet** vasárnap, 9-ikén tartotta jótékonycélú és táncvizsgálommal egybekötött műkedvelői színelőadását a városi színház nagytermében, mely zsúfolásig megtelt. Az előadás iránt már napok óta nagy érdeklődés mutatkozott, mely már előre biztosította az előadás és táncszestély sikerét. A műkedvelői előadásban — a mely pont 7 órakor vette kezdetét — közreműködtek: *Jurascsik Győző, Arányi Dezsőné, Zsigmond J., Sztoklász A., Herpay A., Kepes F.-né, Martinkovics I., Arányi D., Znakovszky J., Mihalovics J. és Lintner Ludmilla.* Előadásra került «A sabin nők elrablása» című négyfelvonásos kitünő bohózat. Az előadás oly kitünően sikerült, hogy a közönség elragadtatásában nem is műkedvelőknek, de szakképzett művészeknek nézte a játzókat. Különösen nagy tetszésben részesültek a darabban alkalmazott dalbetétek, a melyeket *Kepes Ferencné* kedvesen és művésziessen, újrászólásokkal adott elő. Az előadást tánc követte, a mely igen jókedvvel, hajnalig tartott. Az első és utolsó négyest is 40 pár tánczolta. A rendezőség nagy tevékenységet fejtett ki és munkájukat siker is koronázta.

* **Nyilvános köszönet.** Az eperjesi *ev. gyámintézet* *nőegylet diakonissza-alapja* javára február 1-jén tartott teasteély alkalmából a mult számban kimutatottakon kívül még a következők adakoztak: *Mosánszky Győzőné* 20 kor., *Frenyó Lajos* és *Veres Sándor* 4—4 kor.-t, mely összegekkel a teasteélyi tiszta-jövedelem *egy eserre* emelkedett. *Pezsgőbort* adományoztak a következő czégek: *Törley József* és *Társ* 12 palaczkot, *Hubert czég* 6, *François* 4 és *Klenoscheg gráci* czég 4; összesen 26 palaczk pezsgőt. Ezekért a nagylelkű adományokért — melyek lehetővé tették a szép sikert — hálás köszönetet mond a nevezett egyesület. Eperjes, 1902. február 14-ikén. *Mayer Endre* egyll. titkár.

* **Nyilvános számadás és köszönet.** A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet február 11-ikén (farsang utolsó napján) megtartott álarozos és jelmezes táncmulatságának összes bevételei, mint lapunkat értesítik, 1722 K. 63 f.-t, összes kiadásai pedig 798 K. 27 f.-t tettek ki, úgy, hogy ilyképpen a tiszta jövedelem 924 K. 36 f. volt. Ebben az oly jelentékeny összegben, mely az egylet nemes céljainak közönségünk által való megbecsülését oly fényesen bizonyítja, a felülfizetések 228 K. összeggel szerepelnek. Felülfizetéseikkel kegyeskedtek ez eredményhez hozzájárulni: *Bielek László* 20 K., dr. *Bárdossy Jenő* 16 K., *Ghillány József* és dr. *Horváth Ödön* 10—10 K., dr. *Dobay Zsigmond* 8 K., *Kösch Árpád* 7 K., *Csikós-pár, Csizsek Jenő, Krámer H., Luchs Róbert, dr. Máriássy Béla, Péchy Pál, dr. Piller Dezső, dr. Sztchlo János* és *Tahy József* 6—6 K., *Barts Emil, Cattarino Sándor, Divald Lajos, Kubinyi Albert, Propper Adolfiné* és dr. *Rosenberg Mór* 5—5 K., *Füzy*

Béláné, Klein Simon, Mattyasovszky György, Mikolík István és *Raisz Edéné* 4—4 K., *Egerer Ferencz, Faltin Géza, Illykovic István, dr. Kakúsz Béla, dr. Osvald Tivadár* és dr. *Petrik Igor* 3—3 K., *Bohrand Lajos, dr. Ferbstein Márk, Ferderber Izidor, Fuchs Lipót, dr. Holénia Gyula, dr. Horovitz Gyula, Kadletz Józsefné, dr. Mosánszky István, N. N., Podhorányi Bálint, Propper Samu, Renvers Ferenczné, dr. Rosenthal Adolf, Spányi Kálmán* és T... 2—2 K., *Bilich Ferencz* és M. M. 1—1 K. A bált rendező egyesület lapunkat kérte fel arra, hogy e nemeslelkű adakozókkal szemben, egyenként és összesen, legőszintébb háláját és köszönetét nyilvánosan tolmácsoljuk. Ugyancsak lapunkat kérte fel arra is, hogy forró köszönetét tolmácsoljuk a cs. és kir. 67-ik számú gyalogezred zenekarának kedvezményes feltételek mellett történt szives közreműködéséért, nemkülönben *Szemere Márton* főrendezőnek s általában mindazoknak, a kiknek a bál rendezésében bármily érdemük volt. Végül, ugyancsak lapunkat kérte fel az egylet elnöksége arra is, hogy leghálásabb köszönetét tolmácsoljuk azokkal a n. é. egyleti tagokkal szemben, a kik a bái czukrászda berendezéséhez és fentartásához akár készpénzbeli, akár a czukrászdában elárúsításra került ételek és italok kegyes adományozásával oly áldozatkészen sziveskedtek hozzájárulni. Ily adományokat adni kegyeskedtek: *Bárdossy Jenőné, Bánó Aladárné, Bielek Lászlóné, Bleuer Józsefné, Bretz Sándorné, Csatary Zsigmondné, Csengey Gusztávné, Dúsz Mária, Egerer Ferenczné, Engländer Emilné, Földi Manóné, Grieger Tivadárné, Gundelfingen Gáborné, Holénia Gyuláné, Holénia Béláné, Holénia Józsefné, Horák Hugóné, Horovitz Siannonné, Horváth Gusztávné, Horváth Ödönné, Jakobei Dezsőné, Jármay Béláné, Kösch Árpádné, Kovaliczky Mihályné, Körösy Györgyné, Krayzell Aurélné, Krayzell Kálmánné, Lakner Árpádné, Mikler Károlyné, Molitorisz Istvánné, Molnár Mária, Mosánszky Győzőné, Müller Bertalané, Nehrer Ágostné, Osvald Károlyné, Osvald Tivadárné, Perényi Vilmosné, Propper Adolfiné, Raisz Edéné, Raisz Viktorné, Rosenberg Teofilné, Ruby Józsefné, Sarudy Vilmosné, Schmidt Gyuláné, Szemere Mártonné, Szénássy Sándorné, Szlávik Mátyásné, Szmoligovics Szilárdné, Sztchlo Jánosné, Tahy Józsefné, Teörös Józsefné, Thrór Gyuláné, Tuhrinszky Károlyné és Uhlarik Mátyásné. Ezekhez az egyleti igazgató-választmányi tagokhoz csatlakozott ilyen kegyes adományok adásával még özv. *Kösch Frigyesné* és *Gubcsó Gyuláné* is. A legmelegebb elismeréssel soroltuk fel ezeket a neveket és gondolunk általában mindazokra a meg nem nevezett jótévő lelkekre is, a kik ennek a lelkes egyesületnek ezt a vállalkozását ily fényes sikerűvé tették. **Jutalmazza meg az ő derék szívüket az a mindenekelőtt jóleső öntudat, hogy egy arra mindenképpen érdemes nemes célt mozditottak elő. A Sárosvármegyei Jótékony Nőegyletnek pedig minden vállalkozásában mindenkor ilyen szép sikert kívánunk.***

* **Tisztviselők mozgalma.** Az eperjes-bártfai vasút üzletvezetősége a folyó évre beszüntette a féljegy váltására jogosító arczképes igazolványoknak kiadását és e helyett nagyobb kiállítási költséggel a kedvezményes jegy váltására jogosító igazolványok kiadását léptette életbe. Ezen intézkedés általános feltűnést okozott az amúgy is rosszul dotált tisztviselők körében éppen most, midőn az egész vonalon a tisztviselők mostoha helyzetének a javításáról van szó. Ebből az ügyből kifolyólag — a mint értesülünk — egy mozgalom indult meg a vasút mentén lakó tisztviselők körében azon célból, hogy testületileg egy kérvényt intézzenek a vasút Budapesti székelő igazgatóságához, hogy a volt kedvezmény, mely a többi vasutaknál még most is érvényben van, továbbra is hagyassék meg.

* **Eperjes város multjából.** Érdekes adatokat találunk Eperjes városára, keletkezésére, lakosságára, történetére vonatkozólag *Fényes Eleknek*, a nagytudományú és szorgalmú ügyvédnek «Magyarország geographiai szótára» (Pest, 1851.) című igen becses művében. *Eperjes* szó alatt ezt írja Fényes: «Eperjes, (Fragopolis, Pressova), Sáros vm. szab. kir. v. Kassához északra, 4 mérföldnyire a Tarcza vize mellett: 5604 római, 793 g.-kath. 1158 evang., 48 ref., 82 zsidó lakik, összesen 7685. Fekvése felette gyönyörű; részint csinos kertek, részint szántóföldek, virágos rétek, erdők, majd dombok és hegyek veszik körül. Kőfállal be van kerítve; utcái tágasak, kövezettek, szép épületekkel dícskesznek, melyek közt nevezetesebbek: a szt. Miklósról nevezett kath. paroch. templom, a jezsuiták hajdani temploma, a g.-kath. székesegyház, mely azelőtt minoritáké volt, a szt. Ferenczrendiek zárdája, a szep megyeház, az ev. koll. négyoszögletű épülete, gyalog-kaszárnya stb. Itt van egy g.-kath. püspök lakása, virágzó evang. collegium és kath. gymnasium a szt. Ferencziek felügyelése alatt, fő polg. iskola, könyvnyomda, kór- és árvaház, fejér cserépedény-gyár. A lakosok sok gyolcsot

és posztót készítenek, továbbá gyolcsal és hegyaljai borokkal élénk kereskedést folytatnak. Jó ivóvízben szüksége éreznek, de e hiányt némileg kipótolják az innen egy órányira fekvő savanyúvíz-források, t. i. az úgynevezett *Börkúton* és *Czeméthe* nevű pusztán. Alkotó részei ezen vizeknek: szénsavany, vas, elemésztő föld, szén-kénsó, savany, natrum vagy lúgsó. Használ a gyomorgyengéségekben, dugulásokban, aranyérben, komor kórságban, sárgaságban, köszvényben stb. Eredetét Eperjesnek némelyek a rómaiakkal a hunosok ellen összevetkezett száz katonáknak tulajdonítják. Azonban ez bizonytalan, hanem annyit tudunk, hogy 1288-ban már nevezetes kereskedő-város volt. I. Lajos 1374-ben kir. várossá tette s kőfállal körülvette. 1681-ben aug. 17-ikén reggel a császáriak, délután a Tökölcyek tartják bejövételüket. 1681. decz. 4-ikén *Szobieszky Sovánál* és *Kellemesnél* táborozott. 1684. Veterány György, Fridrich württembergi herczeg és Schulcz ezredes *Lőcsét* és *Szebent* már bevévén, 15,000 emberrel Eperjeshez közeledtek s 7-ik szeptemberben Tökölcynek 7000 remenő, sánczokba zárkozó hadát kegyetlenül megverték, s Tökölcynek a török császártól kapott pompás sátorát több zsákmánnyal együtt elfoglalták. Együttal a város is bevételvé, 200,000 forint hadisarcz rovatott reá, de ennek nagyobb része elengedett úgy, hogy csak 14,000 forintot fizettek. Szomorúsága közé számlálja az 1687-iki királyi commisiót, melyet a köznép *laniena eperjesiensis*-nek nevezett. Kir. biztos *Karaffa* tábornok volt, ki sokakat kínzás után lenyakaztatott, négyfelé vágatott, felakasztatott; azok közül legelőször *Czimmermann Zsigmondot* eperjesi tanácsbeli márcz. 5-ikén, utána *Véber Fridrichet* május 14-ikén, azok után *Keczer Sándort* fiastól és *Véber Dánielt* s másokat. 1701-ben gr. *Solary* 500 cs. őrsereggel II. Rákóczy Ferenczet tulajdon n.-sárosi várában éjszakának idején megfogta s Német-Újhelybe küldte, honnan később kiszökött. 1704-ben a Rákóczyak elfoglalják a várost, de 1710-ben *Virimont* tábornok könnyű móddal visszaveszi. » *Dr. W. S.*

* **Az Eperjesi Bankegylet** igazgatóságának az 1901. évre szóló üzleti jelentése a napokban jelent meg. Ennek a kiválóan szakszerű vezetés alatt álló pénzintézetünknek évről-évre való erősödését tüntetik fel az évenként közzétett jelentések s e tekintetben az utolsó jelentés is örvendetes gyarapodást mutat, a miről főbb vonásokban az igazgatóságunk a közgyűlés elé terjesztendő jelentése is beszámol a következőkben: «A legközelebb lefolyt év volt a huszonötödik azóta, a midőn az 1868. és 1872. években alapított Felső-magyarországi Első Ipar- és Hitelbank és az Eperjesi Takaré- és Hitelegylet közt létrehozott az egyesület jelenlegi czégünk alatt. E negyedszázad alatt minden törekvésünk odairányult, hogy coulans hitelnyújtás által ügyfeleink meglegedését nyerjük el, valamint a betevőink és hitelezőink által bennünk helyezett bizalmat körültekintő szolid ügykezelés által megérdemljük és fokozzuk; ezen két iránybani figyelmünk pedig részvényeseink érdekeit is előmozdíták. Mennyire sikerültek ezen törekvéseink, bizonyítja azon körülmény, hogy az általunk ezen idő alatt fizetett osztalék átlagos számításal 12 $\frac{1}{2}$ % volt, míg a jelenleg kifizetésre indítványozott 13 $\frac{1}{5}$ %-ot teszen, s bizonyítják az egyes üzletágairól ezenel bemutatott forgalmi kimutatások és az üzleteredmény-számla. 1. A betétek az 1901. év végén 2,843,929 korona 36 fillér, vagyis 316,819 kor. 54 fillérrel több, mint az előző év végén. 2. A váltótárca maradt az év végével 1,403,234 kor. 82 fillér, tehát 85,115 kor. 08 fillérrel több, mint az előző évben, a nélkül, hogy a visszleszámitolás igénybevételét volna. 3. Kézi-zálogok alapján követelése van az intézetnek 71,485 korona 67 fillér, és pedig: értékpapir-zálogokra 48,641 kor. 68 fill., arany- és ezüst-zálogokra 22,843 korona 99 fillér. Ez üzletágnál a növekedés: 5866 korona 31 fillér. Ingatlanokra adott kölcsönök címén az 1901. év végén követelése volt az intézetnek 745,555 korona 99 fillér, és pedig: sárosmegyei birtokokra 434,163 kor. 47 fillér, zemplénmegyei birtokokra 11,600 kor., eperjesi házakra 299,792 kor. 52 fill. Jelzálogkölcsönökben a növekedés 38,613 kor. 43 fill. Értékpapírok állománya 132,252 kor. 24 fill. értéket képviselvén, a jövedelem ez üzletágnál teszen 5901 kor. 42 fill.-t. A bizományi-üzletben a forgalom 1,252,381 kor. 39 fill.-t teszen. Szelvényeket beváltottak 201,313 kor. 40 fillér értékben. Ércpénzt vásároltak 15,748 kor. 53 filléren. A pénztári forgalom 19,032,533 kor. 04 fill., az összforgalom pedig 20,812,332 kor. 12 fillér volt. A nyugdíjalap az év kezdetén 121,559 kor. 67 fill., az év végén 127,229 kor. 17 fill. Az évi tiszta nyeresmény 49,609 kor. 55 fill., mely összegből indítványoztatik, hogy a 2500 drb 25-ik számú szelvények a közgyűlést követő naptól kezdve 16 korona, összesen 40,000 kor. beváltassanak, a felesleg 9609 kor. 55 fillér pedig az értékpapírok árfolyamcsökkenési tartalékalaipja javára könyveltessék.»

Foulard-selyem

65 krajczártól

3 frt 65 krajcz méterenkint blousoknak és ruháknak, valamint „Henneberg-selyem” fekete, fehér és más színekben 60 krtól 14 frt 65 krajcz méterje. Mindenkinél bérmentve és vámmentesen házhoz szállítva. Minták postafordultával. Svájcba kétfős levelepórtó.

Henneberg G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari-szállító)
Zürich.

* **Új magyar Shakspeare.** Igazi irodalmi eseményként ünnepelehetjük azt az örvendetes híradást, hogy a Franklin-Társulat az új esztendő elején a teljes magyar Shakspeare-rel kedveskedik a magyar könyvpiacnak. A kiadás a *Magyar Remekírók* alakjában jelenik meg s a maga egészében igyekszik ehhez a gyűjteményhez simulni. Hat vaskos kötet lesz ez a gyűjtemény, első világirodalmi kiegészítője a *Magyar Remekírók* könyvtárának. Ara is a magyar klasszikusok után igazodik, s a hat erős kötet — körülbelül 220 ív — bolti árat a kiadótársulat díszes kötésben 30 koronában állapította meg ama kötelessége tudatában, hogy a Kistaludy-Társaság teljes Shakspeare-jét mindenkinél hozzáférhetővé kell tennie. Sőt még tovább is megy. A *Magyar Remekírók minden előfizetője e hat kötetet rendkívüli kedvezményképen húsz koronáért* kapja ugyanazon könyvkereskedőnél, hol a *Magyar Remekírók-ra* előfizetett. Kézbeillő, olcsó, népszerű kiadás lesz ez, a melyben még nem jelent meg Shakspeare magyarul. Ilyen klasszikusnak fordítása is klasszikus legyen! Olyan fordításban, a mely nemcsak a legkiválóbb és legmagasabb költők mesterműve, de a mely már teljesen közkinccsé vált, egészen tulajdona és vére lett a magyarnak, a melynek minden sora ismerős és kedves a magyar fülnek. Ilyen fordítás a Kistaludy-Társaság kiadványa, a melyen nemcsak hogy Arany János, Petőfi Sándor, Vörösmarty Mihály, Szász Károly, Lévy József, Szigligeti Ede, Arany László, Rákosi Jenő, Greguss Agost, Győry Vilmos dolgozott, de a melyet megszoktunk, megtanultunk, megszerettünk iskolában, színházban, közéletben. Ezt a teljes Shakspeare-fordítást szerezte meg már régebben a Franklin-Társulat, s ezt a kitűnő, az eredetivel vetekvő fordítást adja most közre javított kiadásban. A fordításokat a még élő fordítók újból egybevetik az eredetivel. Az elhalt fordítóknál — Arany, Petőfi, Vörösmarty — a kiadás szerkesztője csak a sajtóhibák kiküszöbölésére szorítkozik, maga a költői mű természetesen érintetlen marad. A másik fontos szempont, mely a Franklin-Társulatot a nagy munka kiadásakor vezeti, az, hogy Shaksperet teljesen kell adni. Shakspeare „válogatott” vagy rövidített kiadása irodalmilag helytelen. Teljes és olcsó, de díszes Shakspeare kell a magyar közönségnek. Mint a hogy a biblia csak a maga egészében szentírás, Shakspeare se marad Shakspeare, ha szemelvényekből ismerjük meg. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare, s egyhamar nem is igen lehet más. Ezekkel a remek műfordításokkal aligha szállhat versenyre valaki. A kiadásban életrajz is lesz, s bevezető tanulmányok, dr. Voinovich Géza tollából. Örömmel várjuk az új Shaksperet, megtermékenyítőjét minden irodalomnak. A kiadótársulat pedig kulturális célokat is szolgál, midőn Shaksperet, melynek teljes magyar példánya eddig 100 koronába került — husz koronás ár mellett hozzáférhetővé teszi a *Magyar Remekírók* előfizetőre nézve.

* **Hősök és hadvezérek.** Carlyle mondja egy helyen, hogy a hódítók azok a fajta nagy emberek, a kik nélkül legkönnyebben ellenre a világ. Mert egy tudós, vagy egy költő a maga kis szobájában ülve, archimedesi pont nélkül is kimozdíthatja a világot helyéből; Spinoza közönyösen csiszolta gyémántjait és tüvegeit, míg az egyház átkait zúdította ellene. Michel Angelo, a ki a világ legfőnségesebb képeit és szobrai festette, négy négyszögméternyi kis szobában lakott, de művei az égig érnek. Shakespeare egy rozant, festetlen asztalon írta Hamletet, talán csakis, hogy pénzt keressen és az emberiség monarchája lett. De a hódítók nagysága csak addig tart, a míg kezükből ki nem hull a kard. Az emberi tevékenységnek minden esetre ez a legbrutálisabb formája s a világtörténetnek csak igen kevésszer volt igazán szüksége a fegyveres hősré. A tetterőnek különös magasabb foka díszíti csak a hősöket, hatásuk különben nem önmagukból való. És midőn régi metszetekről elébünk tűnnek marczona alakjaik a babérfá árnyékában, vasöltözötök, rettenetes nagy csizmájuk, iszonytató kardjuk kezükben, csipkés nagy gallérjuk a fényes verben, s mellettük az asztalra téve vagy az ágra akasztva a tollas sisak, úgy érezzük, úgy látjuk, hogy egy lejárt kor lejárt nagy embereivel van dolgunk. Az a pose, a melylyel ők tartják a kardot, már elveszett a világból. Az emberiség fejlődése elintézésének az a módja, a melyet ők képviseltek, már lejárt magától. Egy-egy korban szükség volt rájuk, nyers erők és kegyetlen szenvedélyek összetűzésének megoldásánál. Ilyen volt az a viharos és véres korszak, melynek zajgása a westfáliai béke idején csendesült le. Ennek a korszak történetét olvashatni a *Nagy Képes Világtörténet* most megjelent 149 ik füzetében. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egy szersmind a VIII. kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbőrötésben 16 korona; füzetenkint is kapható 60 fillérjével. Megjelni minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján havi részlejtésre is.

IRODALOM.

Remekírók Képes Könyvtára.

A miről száz év előtt a magyar szellemi újjászülés megindító ábrándoztak, a mit Kazinczy nagy nyelv- és irodalomújító harcában mint a művelődés legerősebb fegyverét és fokmérőjét dicsőített: az emberi szellem remek alkotásainak gyűjteménye íme, megvalósult. Megindult a Remekírók Képes Könyvtára, a magyar és a külföldi irodura mesterműveinek díszes köntösű, illusztrált kiadása: megindult egyszerre hét kötettel, a mely tartalmával és külső formájával egyszerre megragadó, mindeneknek tetsző ízelítőt alkot a nagy vállalkozásból. Két kötet Petőfi, két kötet Kistaludy Sándor, egy-egy kötet Shakspeare, Molière és Tóth Kálmán; ezek bemutatói a hatalmas vállalatnak, mely meg akarja adni a magyarságnak a magyar és az idegen nemzetek nagy szellemeinek műveit: a magyar műveltség bibliáját.

Irodalmunknak, szellemi életünknek régi nagy szükséglete ölt testet ezzel a vállalkozással. A művelt magyarság számára a világirodalom sok remeke bizonyos mértékben rejtett szellemi kincs. Mert bár ismerik hírből, ismerik igen sokan szemelvényekből, vagy az egésznek olvasásából is, de nem ismerik olyan bensően, nem értik meg annyira minden részletében, a hogyan csak a nyelv intim ismerete s elsősorban az anyanyelv közvetíti a nagy szellemek minden titkait. A magyar klasszikusok mellett tehát elengedhetetlen a magyar műveltség tárában a legnagyobb idegen szellemek termékeinek méltó magyar kiadása is, azoké, a kik túlnőttek a maguk országának, a maguk nyelvénél határain s egész világnak váltak szellemi útmutatójává, gyönyörűségévé.

Kiadó eddig még csak kísérletképpen sem nyúlt hozzá ilyenét vállalkozáshoz. Még a pusztán magyar remekíróknak egyöntetű kiadásával sem próbálkoztak meg, nemhogy lett volna bátorságuk a magyar irodalmi kultúra érdekében nagyobb tenni s a magyar remekírók kiadását a külföldi szellemóriások műveinek kiadásával párosítani. Épp ezért a Lampel-Wodianer cég vállalkozása: jelentős tett, melyet egész jelentőségében az irodalomtörténet fog méltatni.

Mert mit cselekedett a vállalat megindításával ez a kiadó-cég: először adja egységes, ritka díszű kötetek alakjában a remekírók műveinek impozáns gyűjteményét magyar nyelven, nagy művészek képeivel és a klasszikusok képmásával. Ezen a nagy jelentőségű eseményen kívül vajjon nem nagy dolog-e, hogy a Remekírók Képes Könyvtára alkalmas ad a magyar irodalom esztétikusainak új munkák, új tanulmányok és kommentárok megírására, a miből a magyar irodalomtörténeti és kritikai irodalomnak támad nagy, talán korszakalkotó gyarapodása. És alkalmas ad a legjelesebb magyar műfordítóknak, hogy tehetségüknek erejét új munkálkodással fejtsék ki irodalmunk gazdagítására!

Valóban alig lehetne így előre számot adni róla, határozottan megértékelné azt a hatást, a melylyel egy Alexander Bernátnak, Beöthy Zsoltnak, Bánóczy Józsefnek, Rákosi Jenőnek, Palágyi Menyhértnek, Riedl Frigyesnek, Juniusnak (Zilahy Kiss Béla) stb. új, az eddigieknél is mélyebbre hatoló fejtegetései lesznek egész irodalmunkra és szellemi életünk fejlődésére. Mert a magyar esztétika és irodalomtörténet e leghíresebb művelői s velük más kiválóságok, mint Ábrányi Emil, Ambrus Zoltán, Angyal Dávid, Balassa József, Dóczi Lajos, Endrődi Sándor, Ferenczi Zoltán, Haraszti Gyula, Hegedűs István, Hevesi Sándor, Kossuth Ferencz, Négyessy László, Szász Károly, Váczy János és Váradi Antal irodalmunknak csupa kitűnősége, fogják bevezető tanulmányokkal és szövegmagyarázattal kísélni a Remekírók Képes Könyvtárának egyes köteteit, hogy ezzel is közelebb hozzák a nagy szellemek alkotásait a művelt magyar közönség lelkéhez, megadván neki a teljes megértés lehetőségeit és gyönyörűségét.

Hogy pedig mindez milyen nagy fokán lesz az irodalmi értéknek, arra legbiztosabb a vállalkozás szerkesztőjének, dr. Radó Antalnak neve, a ki mint poeta és műfordító, mint irodalmi essayista és mint szerkesztő, már eddig is országosan elismert nagy érdemeket szerzett irodalmunkban; ennek a könyvtárnak tervezetével, a kiváló munkatársak egész seregének össztöbörzésével pedig a maga nagy képességének legnagyobb próbáját adta.

Ilyen nagy és díszes gárdával indult meg a Remekírók Képes Könyvtára, és gyönyörű eredeti díszes kötésű kötetekben a magyar- és a világirodalom legesodolatosabb alkotásait fogja szétvinni az országba minden művelt magyar ember okulására és gyönyörűségére.

Milyen felemelő gondolat, hogy a magyar család otthonában együtt lesz a legnagyobb magyar írók mellett a legnagyobb külföldi szellemek minden híres munkája. Ott lesz Petőfi mellett Byron és Heine, Berzsenyi mellett Musset és Leopardi, Madách mellett Goethe és Schiller, Katona mellett Shakspeare, Molière és a görög tragikusok, Vörösmarty mellett Homeros, Vigilius, Firduszi és a Niebelung-ének, ott lesz továbbá — a mire semmiféle külföldi hasonló vállalatban példa nincsen — az új Magyarország három megalkotója: gróf Széchenyi István, Kossuth Lajos és Deák Ferencz s ezeken kívül sok más, a kiket e helyütt mind felsorolni hosszadalmas volna.

A Lampel-Wodianer cég azonban ilyen jelentős kulturális feladattal szemben még nagyobbra is szánta magát. Míg másutt, Németországban és Angliában, e nagy klasszikus kiadások hazájában évtizedek teltek el, míg a remekírók illusztrált kiadására vállalkozó kiadó akadt, addig ez a cég mindjárt a remekírók ez első magyar kiadását a rajzoló fantázia mesterműveivel díszítette, hogy e tekintetben is teljes legyen a legnagyobb szellemi kincseknek ez a tára.

És valóban a mesterműveket kísérő illusztrációk megkésztetik a remekírók könyvtárának értékét. Mert az illusztráció segítségére jön a fantáziának s a művész lelkének látásával megmutatja nekünk azt, a minék elképzelésébe fantáziánk belefáradna Oázis az illusztráció, a melyen elménk, lelkünk új gyönyörűséget kap a nagy szellemek élvezése közben és új erőt alkotásaik teljes megértésére. Melyikünk, a legműveltebb, a legerősebb képzelőtehetségű ember is tudná úgy elképzelni például a Madách „Ember tragédiájá”-jának világgraszáló jeleneteit, a hogy azokat a rajzón legnagyobb mestere, Zichy Mihály megrajzolta kartonjain, a melyeknek reprodukciói fogják díszíteni a Remekírók Képes Könyvtárának Madách-kiadását, vagy melyikünk tudna csak képzetben is versenyezni azokkal a mesteri képekkel, a melyekkel egy Bihari Sándor, Garay Ákos, Gergely Imre, Hegedűs László, Jendrássek Jenő, Márk Lajos, Nagy Zsigmond, Réthi Lajos, Neogrady Antal, Telegdy László, Tull Ödön stb. fogják díszíteni, magyarázni és szemléltetni a Remekírók Képes Könyvtárának megjelenő összes klasszikus műveket?

Sokat lehetne még elmondani annak a nagy vállalkozásnak jelentőségéről és kulturális hatásáról. De az eddig elmondottak eléggé mutatják nagy horderejét s azt, hogy minden más, még külföldi vállalatot is túl fog szárnyalni. A magyarokat együtt adja a külföld klasszikusaival; nagy esztétikusok útmutató tanulmányával; elsőrangú mesterek illusztrációival, s mindezt párját ritkító díszes köntösben: a nagy írók domborművű medaillon-képével díszített kötésben — ez valóban a magyar család szellemi oltára, a mely a legnemesebb gyönyörűséget, a nagy szellemek alkotásainak és gondolatainak élvezését, megértését fogja megtalálni.

Ezt igéri a már megjelent hét kötet s ezt a további kötetek tervezete, a minél szebb, becsesebb ünnepi ajándékot a magyar irodalmi kultúra hosszú évtizedek óta nem kapott. Az ilyen vállalkozásért az elismerés és a hála el nem maradhat, kivált mikor a kiadó-cég nagy áldozatkészségét — melylyel e vállalkozást létrehozta — azzal tetézi, hogy a 250 korona árú könyvtár megszerzésére a legméltányosabb feltételekkel nyújt módot. Ez áldozatkészség révén havi 3 korona részlejtésért minden, még a legegyszerűbb polgári család is megszerezheti magának az otthonnak ezt a szellemi kincstárát.

SPORT.

* **Dísztorna.** Az *Eperjesi Torna- és Vívóegyesület* február 9-ikén tartotta meg szokásos dísztorneját, szép számú közönség jelenlétében. A közönség soraiban ott láttuk dr. *Bárdossy Jenőt*, Sárosvármegye főispánját is. Az első pontot a kezdők vívása képezte, a mi épp úgy, mint a haladottak iskola-vívása, fényesen reámutatott arra, hogy mily lelkesedéssel szolgálja *Pethe Ferencz* művezető — az egyet lelke — a sport ügyét. A művezető most, fáradságot és időt nem kímélve, nemcsak a tornaórákat, de a vívóórákat is vezeti. Az összetett-versenyben ott láttuk az egyesület kiváló erőit, kik már régóta ismerősei közönségünknek. A magas-nyújtó- és magas-ugrásból álló összetett versenyben 1-ső lett *Révész Gusztáv* (44) erőponttal; 2-ik *Bruger Géza* (41); 3 *Eremics Vitélyos* (28½); 4 *Hajduk Bertalan* (27). Az első díj díszített ezüstérem- és egy rugólabdából álló tiszteletdíj volt. A korlátlan való fokozatos gyakorlatcsoportok és a buzogány-gyakorlatok is csak

az egyesület lelkiismeretes munkálkodásáról tettek tanúságot. A tornapontok után *Uhlarik Matyas* alelnök osztotta ki a díjakat. Este Bergernél a tornászok kedélyes vacsorára gyűltek össze.

¶ **Egy fiatal tudós emlékezete.** A budapesti VI. kerületi gimnázium néhány nap előtt temette el egyik fiatal tanárát, *Wonaszek A. Antal* dr.-t. A lapok megemlékeztek róla, mint kartársai szeretetét és becsülését bíró férfúrról, mint ügybuzgó tanárról, mint a gondjaira bízott ifjúság lelkiismeretes nevelőjéről; mi emlékezzünk meg róla mint fiatal tudósról, kit javakorában, szép reményekre jogosító tudományos munkálkodása közben, ragadott el a halál.

Wonaszek különösen a csillagászat tudományát művelte. A csillagászat már természetnél fogva a leginternacionálisabb jellegű tudomány. Csak az egész földgömb minden tájékán történő megfigyelések összegezésével mutatható föl eredményeket. Ezért különösen fontos ránk magyarokra nézve, hogy mennyivel járultak hozzá szaktudásaink e tudomány fejlődéséhez. Míg egyrészt már magának a csillagászat művelésének lehetősége más tudományágak és általában a kultúra nagyfokú fejlődését tételezi föl, úgy másrészt ama szoros összeköttetés, melyben e tudomány művelői az egész világ tudományos központjaival szükségképp állanak, különösen alkalmasak arra, hogy a külföld előtt is tanúbizonyságot tegyenek a magyar kultúra fejlettségéről és közismertté tegyék azt. Ezért fájjalhatjuk, hogy az asztronómia magyar művelőinek amúgy is kis gárdája egy fiatal, tetterős, munkás taggal kevesbedett. Wonaszek Antal pályáját mint csillagász, a Podmaniczky Géza báró kiskartali birtokán levő csillagvizsgáló-intézetnél kezdte, mint az intézet akkori obszervátorának, Kövesligethy Radó dr.-nak asszisztense. Majd Kövesligethy egyetemi tanárára történt kinevezésével ült a csillagda obszervatorára. Ekkor kezdte meg szakirodalmi munkásságát. 1895-ik évben adta ki megfigyeléséről szóló beszámolóját.

¶ **A kis-kartali csillagda tevékenysége 1893—95 ig.** cz. alatt. Majd egymásután több szakmunkája jelent meg, így *«A világegyetem mechanikája»* (1894), *«Szélsőbességmérések Kis-Kartalán 1894-ben»*, *«Tizenöt év az üstökösök történetéből»* (1895), *«A Jupiter felületi képződményeinek periodicitása»* (1901), *«A Saturnus gyűrűrendszerén mutatkozó konkáv árnyék periodicitása»* (1901), *«Asztronómia»* (1902). Ezenkívül úgy a hazai, mint több külföldi szakfolyóiratba dolgozott. A Mars csatornáira és a Szaturnusz gyűrűrendszerére vonatkozó eredeti megfigyelései a külföldön is ismertté tették nevét, úgy, hogy e megfigyeléseinek közlése alkalmából a külföldi szakírók is üdvözölték őt, közöttük Flammarion Kamill. Ugyanez alkalommal választott meg a londoni csillagász-társaság levelező-tagjává is 1899-ben meghívott a heidelbergi egyetemmel kapcsolatos csillagda adjunktusává, ő azonban ragaszkodott itthon elfoglalt állásához. Filozófiai tanulmányokkal is szeretett foglalkozni, ezeknek eredménye *«Az emberi értelem evolúciója»* című könyve, mely 1898-ban jelent meg. Méltán fájjalhatjuk, hogy tudós pályáját, melynek irányát fontvázolt munkássága jelzi, ily korán félbeszakította a kérélhetetlen halál.

¶ **Az aggteleki barlang látogatottsága.** Az elmúlt évben 972 turista fordult meg Felsőmagyarországnak ebben a cseppkőbarlangjában. És pedig 916 magyar, 9 német, 33 osztrák, 5 francia, 6 angol és 1—1 szerb, kínai és amerikai turista. A látogatók 70.5%-a az egész barlangot megtekintette.

¶ **A hazai idegenforgalom emelése.** A Magyar Turistaegyesület kiadásában megjelenő *Turisták Lapja*-ban olvassuk, hogy az egyesület memorandumot küldött a földművelésügyi miniszternek a hazai idegenforgalom emelése érdekében. A headvány első sorban arra kéri a minisztert, hogy az új kincstári birtokon, mint például a csorbatóin, ne adja bérbé a vadászati jogot, mert egyesek kedvtelése elriaszthatja a turisták ezreit. A Magas-Tátra látogatói sajnálattal látják, hogy a legszebb hegyi vidékek idegen kézre kerültek és szinte hermetice el vannak zárva a turisták elől. Az egyesület arra kéri a minisztert, hogy alkosson törvényt a havasokon és erdőségekben való járás-kelés szabályozása, menedékházak építése dolgában, a melyeket még kisajátítás útján is meg kell építeni, mert a turista-ügy fejlesztése a legjobb elősegítője az idegenforgalomnak.

¶ **A dobsinai jégbarlang.** Hazánk világhírű nevezettségét, a dobsinai jégbarlangot az elmúlt év folyamán 3964 turista látogatta meg. Ezek közül magyar 2618, osztrák 341, angol 7, dán 5, orosz 2, francia 2, holland 1, kínai 1, amerikai 14, olasz 2, japán 1 és svéd 2. A barlangnak 1900-ban 2519 látogatója volt, a szaporodás évről-évre nagyobb. A barlang megnyitása, 1870 óta, a látogatók száma 73,305 volt.

Felelős szerkesztő:

Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:

Kösch Árpád.

23—1902. v. h. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék 1901. évi 6651. sz. végzése folytán Maléter Árpád ügyvéd által képviselt Eperjesi Bank-egylet felperes részére *Joscsák József és társai* alperesek ellen 150 korona követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 916 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírószék 1901. V. L. 494/3. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, Hrabkón, Joscsák József, Gazdik József és Cslovicsko István lakásán leendő megtartása határidejűl **1902. évi február hó 17-ik napjának délelőtti 9 órája** kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt szarvasmarha s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az előtérzendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjesen, 1902. évi január hó 31-ikén.

Spányi Kálmán,

kir. bírósági végrehajtó.

7—1902. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 6285., 6287. sz. végzése folytán dr. Oszwald Tivadar ügyvéd által képviselt Első tepliczi cipőgyár és Löwit Tivadar felperecek részére *Rothmann Markusz* alperes ellen 177 kor. és 195 kor. 90 fill. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 804 kor. 60 fillerre becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírószék 1901—V. II. 390/6. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, Eperjesen, végreh. szenv. boltjában leendő megtartása határidejűl **1902. évi február hó 19-ik napjának d. e. 9 órája** kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt cipőárúk s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az előtérzendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik: elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjesen, 1902. évi február hó 6-ikán.

Spányi Kálmán,

kir. bírósági végrehajtó.

2270—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A girálty kir. bíróság, mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Baran Mihály végrehajtónak *Tomás András és társai* végrehajtást: szenvedők elleni 300 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a girálty kir. bíróság területén levő Megyes községben fekvő, a megyesi 1. sz. telexkönyvben A. I. 1—2. sorszám alatt foglalt B. 4—7. alatt Tomás András nevével $\frac{1}{4}$ -ed részben Tomás János. kk. Tomás Anna és kk. Tomás Mária nevével $\frac{1}{4}$ -ed részben álló ingatlanra 7 kor. kiküldési áron, és a megyesi 15. számú tkjvben A. I. 4 $\frac{1}{2}$ /s-ad telex 1—14 sorszám alatt foglalt és B. 13. alatt Tomás András nevével $\frac{1}{2}$ -ad részben, B. 14—16. alatt Tomás János, kk. Tomás Anna és Mária nevével $\frac{1}{4}$ -ed részben álló ingatlanokra, a C. 1. és C. 9. alatt özv. Tomás Jánosné szül. Ádám Anna javára bekebelezett özegegyi haszonélvezeti jog főtartásával 1245 korona kiküldési áron az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1902. évi február hó 21-ik napján d. e. 10 órákor** Megyes községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fog adni.

Árverezni szándékozik tartoznak bántapénzül 70 fillér és 124 kor. 50 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. járásbírószék, mint telexkönyvi hatóság.

Girálton, 1901. évi november hó 20-ikán.

Irinnyi s. k.,

kir. bír.

4412—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Oszwald Tivadar ügyvéd által képviselt Adzima Mihály miklósvágási lakos végrehajtónak, *Szedlák Józsefné* szül. *Adzima Mária* miklósvágási lakosné és dr. Sonnenschein Simon ügyvéd által ügygondnokolt távollevő *Adzima Péter és János* végrehajtást szenvedők elleni 472 kor. 50 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék és az eperjesi kir. járásbírószék területén levő Miklósvágás községben fekvő, a miklósvágási 2. számú tkjvben A. I. 1—12, 14., 15. sorsz. és A. II. 1. sorsz. alatt foglalt ingatlanokból, B. 4., B. 6. és B. 7. sorsz. alatt Szedlák-Adzima Mária, Adzima Péter, Adzima János által $\frac{1}{2}$ -ad rész jutalékra a 744 kor. kiküldési áron az árverést elrendelte, és hogy a fent megjelölt ingatlan az **1902. évi február hó 25-ik napján délelőtti 10 órákor** Miklósvágás községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fog adni.

Árverezni szándékozik tartoznak bántapénzül 74 korona 40 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. törvényszék, mint telexkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1901. évi november hó 23-ikán.

Urbán Gyula,

kir. tiszteki bír.

Kitünő fekvésű üzlethelyiség a Fő-utcza 68-ik sz. házban

1902. augusztus 1-től

kiadó.

Felvilágosítással a tulajdonos szolgálat.

4465—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tauth Viktor eperjesi ügyvéd, kereskedő végrehajtónak, *Novotni Jozsefné* szül. *Hrabcsák Mária* végrehajtást: szenvedők elleni 300 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék és az eperjesi kir. járásbírószék területén levő Eperjes sz. kir. város területén fekvő, az eperjesi 1841. sz. tkjvben A. I. 1. sorszám alatt foglalt B. 1. sorsz. alatt Novotni szül. Hrabcsák Mária nevével álló 729—u/3. hr. sz., 3/a. öi. sz. lakház, mellékképtelkekre és kertre 1480 kor. kiküldési áron az árverést elrendelte, és hogy a fent megjelölt ingatlan az **1902. évi február hó 27-ik napjának d. e. 10 órákor** az eperjesi kir. törvényszék pertárában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fog adni.

Árverezni szándékozik tartoznak bántapénzül 148 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. törvényszék, mint telexkönyvi hatóság.

Eperjesen, 1901. évi december hó 11-ikén.

Urbán Gyula,

kir. tiszteki bír.

185—1902. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kis-szebeni kir. járásbírószék, mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Bertalan ügyvéd, mint kk. Fügely Zsuzsanna és kiskorú Kopcsik Mihály gondnoka végrehajtónak *Soltész Mihály és Soltész Krisztina* végrehajtást: szenvedők elleni 133 kor. 32 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék (a kis-szebeni kir. járásbírószék) területén levő Jesztreb község határában fekvő

1. a jesztrebi 27. sz. tkjvben A. I. 3—19. sorszám alatt foglalt 464., 518., 626., 767., 841., 1090., 1233., 1401., 1779., 1816., (1856—1857.), 1911., 2032., 2078., 2390., 2423. és (2698—2699.) hr. számú $\frac{1}{2}$ -ad úrb. telki külsőséget képező jószágtestből B. 4. alatti Soltész Mihályt és B. 14. alatti Szencsik Mihályt szül. Krafcsik Krisztinát, utóbbit mint Soltész Krisztinát ez ingatlanokra vonatkozóan, jogutódját illető $\frac{1}{2}$ -ad részbeni közösségre a 152 korona;

2. a jesztrebi 28. sz. tkjvben A. I. 1—19. sorszám alatt foglalt 56., 57., 463., 517., 627., 766., 840., 1089., 1232., 1400., 1778., 1815., (1854—1855.), 1910., 2031., 2077., 2389., 2422. és (2696—2697.) hr. sz. $\frac{1}{2}$ -ad úrb. telki bel- és külterket képező jószágtestből és felülpitványokból B. 5. alatti Soltész Mihályt és B. 8. alatti Szencsik Mihályt szül. Krafcsik Krisztinát, utóbbit mint Soltész Krisztina ezen ingatlanokra vonatkozóan jogutódját illető $\frac{1}{2}$ -ad részbeni közösségre a 284 korona;

3. a jesztrebi 291. sz. tkjvben A. I. + 1214. és (736/737. és 768/769—14.) hr. sz. jószágtestből B. 4. alatti Soltész Mihályt és B. 7. alatti Szencsik Mihályt szül. Krafcsik Krisztinát, utóbbit mint Soltész Krisztinának ezen ingatlanok tekintetébeni jogutódját illető $\frac{1}{2}$ -ad részbeni közösségre a 24 korona;

4. a jesztrebi 70. II. sz. tkjvben A. I. 1—7., 9—50. sorsz. alatt foglalt 151/a., 20., 31., 215., 218., (219/a., 219/b.), 220., 337., (400., 402.), 403/b., 406., 449., (498—9., 510., 530., 545., 550., (562—564.), 577., 632., (993/a., 994.), 1075/c., (1257/a., 1257/f.), 1271/17., 1292., 1295., 1311., 1312., 1386., 1480/d., 1536., 1542., 1556., 1792., 1798/29., 2068/a., 2308., 2348., 2355., 2356., 2357., 2375., 2402., 2437., 2438/b., 2519/c., (2560., 2564/9.), 2657/a., (736., 737., 768. és 769/11.), (835. és 836/31.) hr. sz. jószágtestből B. 375. alatti Soltész Mihályt és B. 495. alatti Szencsik Mihályt szül. Krafcsik Krisztinát, utóbbit mint Soltész Krisztinának ezen ingatlanok tekintetébeni jogutódját illető $\frac{1}{2}$ -ad részbeni jutalékra a 44 korona, — s végül

5. a jesztrebi 318. sz. tkjvben A. I. 1. sor (2711., 2712/b., 2713.) hr. sz. a foglalt erdőből B. 362. alatti Soltész Mihályt és B. 481. alatti Szencsik Mihályt szül. Krafcsik Krisztinát, utóbbit mint Soltész Krisztinának jogutódját illető $\frac{1}{2}$ -ad részbeni jutalékra a 112 koronában ezennel megállapított kiküldési áron az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi május hó 1-ő napján délelőtti 10 órákor** Jesztreb községében a bíróság által tartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el adnának fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsáránk 10⁰⁰,-át, vagyis a jesztrebi 27. sz. tkvi ingatlanokra 15 kor. 20 fillért, a jesztrebi 28. sz. tkvi ingatlanoknál 28 kor. 40 fillért, a jesztrebi 291. sz. tkvi ingatlanoknál 2 kor. 40 fillért, a jesztrebi 70. II. sz. tkvi ingatlanoknál 4 kor. 40 fillért és a jesztrebi 318. sz. tkvi ingatlanoknál 11 kor. 20 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyam számított és az 1881. évi november hó 1-jén 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírószék, mint telexkönyvi hatóság.

Kis-Szebenben, 1902. évi január hó 22-ikén.

Kochina Emil,

kir. aljárásbíró.

Világkiállítás Páris, 1900: Grand Prix.

Védjegy törvényesen védve.

Világhírű orosz karaván-teák

POPOFF K & C TESTVÉREKTŐL
MOSZKVA.

cs. és kir. udvari szállítók

Legfinomabb faj!

Legfinomabb faj!

Iroda: Wien, VII/2, Breitegasse 9.

Kisebb mennyiségben minden finomabb üzletben eredeti csomagokban kapható.

Szabad kézből eladó

a katonai gyakorlotér mellett fekvő
2415 □ öl területű, 1633. és 1634.
kataszt. hr. sz. — **Tahy-féle**
ház és kert.

Bővebbet a birtokosnál: Fő-utca 90. sz.
házban.

Egy jókarban lévő

zongora

űgyszinte egy újdivatú, elegáns
gyermekkocsi
elköltözés végett eladó.

Megtekinthető délelőtt 11-től 12-ig Kassai-út
22. szám alatt.

Az Eperjesi Bankegylet

t. cz. részvényesei ezennel tisztelettel meghívotnak

a folyó évi február hó **26-ikán** délután 3 órakor

szab. kir. Eperjes városában, a városháza tanácskozási termében tartandó

Rendes Közgyűlésre.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése a múlt üzletév eredményéről s a mérleg előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az osztalék meghatározása.
4. Az intézeti tisztviselők és szolgák nyugdíjszabályzatának tárgyalása és megállapítása.
5. Három igazgatósági tag választása.
6. A felügyelő-bizottság választása.

Eperjesen, 1902. évi január hó 15-ikén.

Ghillány József s. k.,
közgügyi elnök.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCIA COGNACGYÁR. PROMONTOR.
Mindenütt kapható.

Védjegynövevény: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest—Ung.

Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mórnál Eperjesen.

Bátor vagyok Eperjes város n.é.
közönségének szives tudomására
hozni, hogy a budapesti bábaképző-
tanfolyam sikeres befejezése után,
mint

SZÜLÉSZNŐ

oklevelet nyertem.

Magamat az érdeklődők szives jóindu-
latába ajánlva, vagyok — kitünő tisztelettel

Adamovszky Károlyné

okl. szülész
Eperjes, Arok-utca 44. sz.

Köhögést megszüntet

a jónak bizonyult és finom ízű

KAISER-féle
MELLICZUKORKA,

Legbiztosabb siker-
ről tanúskodik **2740** közjegyzőleg hitele-
sített bizonyítvány.

Egyedül álló bizonyíték, hogy biztos siker érhető el
köhögéskor, rekedtségnél, hurtnál és elnyálkásodásnál.

Egy csomag **20 és 40 fillér.** — Kapható:

WIELAND ES SCHROEPPER
czukrászdájában EPERJESEN.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszert, amely már több
mint 33 év óta megbízható bedorzószerű al-
kalmazatú közszenyél, csúznál és meghűléskor.
Intés. Silányabb utazatok miatt bevásár-
láskor óvatossá legyünk és csak
eredeti üvegek dobozokban a „Horgony”
védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel
fogadjunk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár:
Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.
Richter F. Ad. és társa.
cs. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

FAÉPÍTMÉNYEK

rothadását, azokon gombaképző-
dést legbiztosabban megakadályoz,

falgombát,
falnedvességet
legbiztosabban kiírt

Bárdos és Brachfeld
budapesti műszaki nagy-
kereskedő cég

törvényileg védett

„AREFACTOR”

gyártmánya.

Részletes felvilágosítással készséggel szol-
gál az itteni kizárólagos képviselő:

Moskovits Gyula

vaskereskedése

EPERJES.

Wilhelm-féle

csúsz- és közszenyellenes

vértisztító-tea

Wilhelm Ferencz gyógyszerész,
cs. és kir. udv. szállítótól,

NEUNKIRCHEN, Alsó-Ausztria.

Csomagonkint 2 koronaért
minden gyógyszerárban kapható.

Remekírók Képes Könyvtára

KIADJA A LAMPEL R. FÉLE (WODIANER F. és FIAI) cs. és kir. udvari könyvkereskedés BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21.

Az első gyűjtemény a magyar könyvpiacon, a mely egyöntetű díszes könyvtári kiadásban felöleli egy magyar remekírók, valamint a világ-irodalom klasszikusainak színét javát.

Minden kötetet a szerző arcképe és kiváló magyar és külföldi művészek illusztrációi díszítenek. A remekművek teljes megértését életrajzi bevezetések, jegyzetek és magyarázatok segítik elő.

A BEVEZETÉSEK SZERZŐI:

Ábrányi Emil
Alexander B.
Ambrus Zoltán
Angyal Dávid
Bánóczy József
Balassa József
Bróthy Zoltán
Dóczy Lajos
Endrődi Sándor
Ferencci Zoltán
Haraszti Gyula
Hegedűs István
Hevesi Sándor

Junius (Z. Kiss B.)
Kossuth Ferenc
Négyessy László
Palágyi Menyhért
Radó Antal
Rákosi Jenő
Riedl Frigyes
Szász Károly
Váczy János
Váradi Antal

kikhez még sok díszes név fog csatlakozni.

A magyar és a világirodalom kincsháza.

SZERKESZTI:

RADÓ ANTAL

Az egyes kötetek mind egyforma alakban, szép és tiszta nyomással egyöntetű, tiszteres színnyomatu díszes be-kötési táblában jelennek meg, rajta az illető író arany-domborművü arcképével.

A könyvszekrénynek, a legékeőbb szalonban és az egyszerű polgári otthonban egyaránt, e gyűjtemény nemcsak tartalmánál, hanem külsejénél fogva is feltűnő ékessége lesz.

A magyar remekírókat illusztrálják:

Bihari Sándor
Garay Ákos
Gergely Imre
Hegedűs László
Neogrady Antal
Réthi Lajos
Telegdy László
Tull Ödön
Zichy Mihály és mások.

A külföldi remekírókat kiváló külföldi illusztrátorok képei ékesítik.

A gyűjtemény 50 kötet.

Megjelent már a következő hét kötet:

- I—II. **Petőfi összes költeményei.** Bevezette Ferencci Zoltán.
III—IV. **Kisfaludy Sándor összes költeményei.** Bevezette Junius.
V. **Shakspeare remekei I.** Bevezette Alexander Bernát.
VI. **Molière remekei I.** Bevezette Haraszti Gyula.
VII. **Tóth Kálmán válog. költeményei.** Bevezette Endrődi S.

RÖVID IDŐKÖZÖMBEN KÖVETKEZNEK:

(A kiadócég fentartja az esetleges változtatás jogát.)

VIII. **Berzsenyi Dániel:** Munkái.
IX. **Schiller Frigyes:** Költeményei. Ford. Dóczy Lajos.
X. **Művész Imre:** Az ember tragédiája és egyéb munkái.
XI. **Kossuth Lajos:** Válogatott Munkái. Sajtó alá rendezte Kossuth Ferencz.
XII. **Homeros:** Iliasza. Ford. Kemenez (Kempfi) József.
XIII. **Tóth Ede:** Válogatott Munkái.
XIV. **Shakspeare:** Remekai. II.
XV—XVI. **Kisfaludy Károly:** Válogatott Munkái.
XVII. **Revicaky Gyula:** Munkái.
XVIII. **Heine:** A Dalok Könyve. Ford. Endrődi Sándor.
— **Tegnér:** A Frithjof-monda.
XIX—XX. **Széchényi István:** Hittel. Világ.

XXI. **Kazinczy Ferencz:** Válogatott Munkái.
XXII. **Goethe:** Válogatott Költeményei. Ford. Dóczy Lajos.
XXIII. **Kölcsey Ferencz:** Válogatott Munkái.
XXIV. **Molière:** Remekai. II.
XXV. **Zrínyi Miklós:** Munkái.
XXVI. **A Régi Magyar Költészet.** (XVI. és XVII. század.) Balassa Bálint. — **Tinóti Sebestyén.** — **A Kurucz Költészet.** — **Gyöngyösi István.**
XXVII. **A Régi Magyar Költészet.** (XVII. század és XIX. század eleje.) **Faludi Ferencz** — **Virág Benedek** — **Goadányi József.**
XXVIII. **A Nibelung Enek.** Ford. Szász Károly.

XXXIX. **Garay János:** Válogatott Munkái.
XXX. **Pázmány Péter:** Válogatott Munkái.
XXXI. **Shakspeare:** Remekai III.
XXXII. **Firdüzi:** A Sahnáméból. Ford. Radó Antal.
XXXIII—XXXV. **Vörösmarty Mihály:** Munkái.
XXXVI—XXXVII. **Byron:** Don Juan
Ford. Ábrányi Emil.
XXXVIII. **Homeros:** Az Odyssea. Ford. Kemenez (Kempfi) József.
XXXIX. **Csokonai:** Válogatott Munkái.
XL. **Leopardi:** Összes Költeményei. Ford. Radó Antal.
— **Musset:** Válogatott Költeményei. Ford. Radó Antal.
XLI. **Goethe:** Faust. Ford. Dóczy Lajos.

XLII. **Mikes Kelemen:** Törökország levelei.
XLIII. **Shakspeare:** Remekai. IV.
XLIV. **Aischylos, Sophocles, Euripides:** Válogatott Munkái. Ford. Váradi Antal, Zilahy Károly, Kemenez (Kempfi) József és Radó Antal.
XLV. **Deák Ferencz:** Munkái.
XLVI. **Katona József:** Válog. Munkái.
XLVII. **Virgilius:** Aeneis. Ford. Baróti Szabó Dávid. A fordítást javította Radó Antal.
XLVIII—XLIX. **A Magyar Népköltészet Kincsháza**
L. **Bajza József:** Válog. Művei
* A csillaggal jelzett írók abban az immár közeli időpontban fognak megjelenni, a mikor a törvény szerint közkincsé válnak.

A Remekírók Képes Könyvtára a következő kiadásokban kerül forgalomba:

Az 50 kötet ára füzve 200 korona.

Az 50 kötet ára vászon diszkötésben, többszörös színnyomatban, az írók dombornyomású arcképével 250 korona.

Az 50 kötet ára amatőr félbörkötésben 500 korona.

Ugy a füzött, mint a kötött kiadás 3 koronás, az amatőrkiadás 10 koronás havi részletek mellett kapható. Az első részlet lefizetése után a gyűjteményből a folyó 1901. év végéig a már megjelent első hét kötet szállítatik. Az első hét kötet tehát már ez évben birtokában lesz a megrendelőknek. A sorozat többi kötetei sorrendben szállítanak a pontosan betartott havi részletekkel szemben, évente legalább hat kötet.

A megrendelési feltételekből kitűnik, hogy a kiadócég valóban azt tartotta első sorban szem előtt, hogy e nagyszabású gyűjtemény, a magyar és a világirodalom kincsháza, a legszerényebb viszonyok között élők otthonát is ékesíthesse. **Napi 10 fillér megtakarítással** oly kincset szerezhet bárki magának, a mely értékét változatlanul megőrzi nemzedékeken keresztül, s apáról fiura közvetíti a világ szellemóriásainak páratlan hagyatékát.

Sziveskedjék e rendelőjegyet bármely könyvkereskedés címére kitéteni és a könyvkereskedésnek megküldeni.

MEGRENDELŐ-JEGY

.....könyvkereskedő urnak

Ezennel megrendelem a Remekírók Képes Könyvtára I. sorozatát 50 köt. Lempel Róbert (Wodianer F. és Fiai) kiadása. Ara remek diszkötésben 200 kor. Évente 6 kötet jelenik meg.

A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Önnek fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítettve nincs. A részletek be nem tartása esetében a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartandók; a lejárt s le nem fizetett részleteket Önnek jogában áll portóköltéség hozzászámítása mellett postai megbízással beszélni, melynek be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a rendelés vételára esedékessé válik. A megrendelés vissza nem vonható.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján ezennel megrendelem a fentnevezett munkát 250 kor. vételárért, fizetendő 3 koronás havi részletekben és kérem az első hét kötet megküldését. Az első részlet utánveendő.

Külön kikötés:

Lakhely és kelet:

Név:

Állás:

Tessék olvashatóan aláírni.

Az illetéki díjegyzekek 30. tétele értelmében bélyegmentes.

HIRDETÉSEK jutányos áron

vétetnek fel lapunk kiadóhivatalában.